

अतच्छेषिभूत (a-tacchesibhūta) *adj.* which has not been its (i. e. study) chief matter न तु ... अतच्छेषिभूतश्चाचार्यकरणविधिः TantrRa. 82. 4 (on iv. 1. 24)

अतच्छ्रुति (atac-chruti) *f.* scriptural statement about what is not that (i. e. of atomic size) नाणुरतच्छ्रुतेरिति चेन्न BrahmSū. ii. 3. 21.

अतच्छ्रुत्यय (atac-pratyaya) *m.* the suffix *ata* यस्य ... दर्शितं ज्ञानरूपं च दृशेरौणादिकोऽतच्छ्रुत्ययः NyāySu.(Ja.) 656B. 2 (on iv. 4. 8)

अतज्जनक (a-tajjanaka) *adj.* not the producer of that (i. e. knowledge) द्विविधो ह्यर्थः स्वविषयक्रबोधजनकः; अतज्जनकश्च PrakaPañ. 197. 4.

अतज्जनकरूपत्व (atajjanakarūpa-tva) *n.* the state of not being of the form of that cause अन्यसाज्जनकात्तेषां व्यावृत्तिरुपवर्ण्यते । अतज्जनकरूपत्वं वाच्यं तच्चेष्टमेव नः TattvSañ. 1766 (comm. स चासौ जनकश्च तज्जनको रूपादिः, तस्य रूपं स्वभावः स यस्य नास्ति सोऽतज्जनकरूपस्तद्भावस्तत्त्वम्)

अतज्जननस्वभाव (atajjanana-svabhāva) *adj.* having the nature of not producing that (other thing) यवबीजं चातज्जननस्वभावम् HetuBiT. 84. 9; 158. 1.

अतज्जन्य (a-tajjanya) *adj.* not to be produced from that (thing or person) एकेन वानेको जनितोऽतज्जन्येभ्यो भेदात् PramāVāSvopVr. 27. 7; गोमयादावतज्जन्येऽप्येष (करोति) शब्दो हि दृश्यते S'lokaVār. 6. 159 (770. 1); अतज्जन्यं च न ततोऽवधारयितुं शक्यम् NyāyRaMā. 37. 26; 91. 19; NyāyRa. 56. 18 (on 2. 39)

अतज्जन्यत्व (atajjanya-tva) *n.* the state of non-producible from it (i. e. word) पश्चादतज्जन्यत्वमवगम्य NyāyRaMā. 92. 3; 92. 7; वाक्यार्थबोध-स्यैवातज्जन्यत्वेऽपि MimāKau. i. 122. 5 (on i. 3. 24)

अतज्जय (a-tajjaya) *m.* absence of victory over him (i. e. enemy) कथंकारमिदं चक्रं विश्रमं यात्वतज्जये MahāP. 34. 66.

अतज्जात (a-tajjāta) *m.* not a product of that (place) सारभाण्डमित्य-सारभाण्डं तज्जातमित्यतज्जातम् ... विक्रयाधानं नयतो हीनमूल्यं चतुष्पञ्चाशत्पणो दण्डः ArthSā. ii. 125. 6 (4. 2)

अतज्जातिमत् (a-tajjātima(n)t) *adj.* not belonging to that category अतज्जातिमति संस्कारसंस्कृतेऽपि प्रयोगाभावाच्च MimāKau. i. 235. 8 (on i. 4. 10); BhāṭiCin. ii. 62. 8 (on i. 4. 7)

अतज्जातीय (a-tajjātiya) *adj.* A not of that category (i. e. of some other category) न वातज्जातीयव्यवायात् Vār. 8 (on P. i. 1. 7) (MahāBh. अतज्जातीयस्य व्यवायात्); येन च ज्ञायन्ते सः ज्ञातृत्वात् अतज्जातीयः UpadeSā. 106. 3; VyaktiVi. 78. 28; अतज्जातीयेन तु विरूपम् । तत्तु षोढा NyāyPari. 238. 5; अतज्जातीये च लवनादिसंस्कृते अयाज्ञिकानां बहिर्दिशब्दप्रयोगाभावात् MimāKau. i. 236. 8 (on i. 4. 10); B not belonging to that caste ततोऽतज्जातीययोर्वैश्वानराणां राजोपपदवशेनार्थान्निवृत्तेः SāstrDi. 162. 14 (on ii. 3. 2)

अतज्जातीयक (ataj jātiya-ka) *n.* not belonging to the same category अतज्जातीयकं हि लोके व्यवधायकं भवति MahāBh. 59. 15 (on P. i. 1. 7)

अतज्जातीयत्व (ataj jātiya-tva) *n.* the state of not belonging to that category ननु रसगन्धस्पर्शानां उपादानाभेदभेदानुबद्धं तज्जातीयतज्जातीयत्वम् NyāyVārPari. 516. 11; S'rutaPra. i(B), 113. 19 (on i. 1. 2)

अतज्जातीयव्यवाय (ataj jātiya-vyavāya) *m.* intervention by an object of a different category न वातज्जातीयव्यवायात् Vār. 8 (on i. 1. 7)

अतज्जातीयव्यावृत्त (ataj jātiya-vyāvṛtta) *adj.* excluded from those of different category तासां च तद्दृष्टीनां रूपमतज्जातीयव्यावृत्तम् TātpaT. (Vā.) 487. 18 (on ii. 2. 65)

अतज्ज्ञ (a-tajjñā) *adj.* not knowing the thing, ignorant of that अयमप्यतज्ज्ञः । गान्धारराजस्य सुतं मताक्षं समाह्वयदेवितुमाजमीढः MahāBh. v. 2. 9; BhāgP. v. 5. 15; v. 9. 10; सर्वदेहिनाम् - तज्ज्ञानामतज्ज्ञानाच्च सर्वेषां प्राणिनाम्, ग्राह्यग्राहकसंवित्तिः Bhāsk. i. 392. 17 (on i. 7. 14); ii. 85. 18 (on ii. 3. 2); VedāntKau. 90. 5 (on i. 3. 14); 128. 17 (on i. 4. 11)

अतज्ज्ञान (ataj-jñāna) *n.* knowledge of other than that अतज्ज्ञाना-वि(त्र)च्छेदादिति चेत्, तत एव तत्रानपेक्षा निवर्तताम् NyāyKu. 72. 15.

अतट (a-taṭa) *m.* 1 precipice असंनिवृत्तै तदतीव मन्ये मनोरथानाम-तटप्रपातम् Sāk. 6. 11; प्रपातस्त्वतटो ऋगुः AmaK. 641; AbhidhāCin. 1032; KośaKaTa. 1. 2823; 2. 5490; KalpaK. 342. 17; 2 name of a third hell [MW]; *adj.* [f. -ā] 1 having no banks मकरयुक्तमीनराशियुता रात्रिचर-व्याप्तदिङ्मुखा । द्रुतममावासेवातटा मुदं चक्रे नदी तामसं तदा Rāvaṇā. 9. 31; 2 precipitous निःशुष्कैरतटैर्माहिमपथैरुल्लङ्घ्य घोरान्गिरीन् SamaMā. 2. 92.

अतटप्रपात (ataṭa-prapāta) *m.* fall from a precipice, precipitate fall असंनिवृत्तै तदतीव मन्ये मनोरथानामतटप्रपातम् Sāk. 6. 11; PādaTā. 34. 2.

अतटस्थ (a-tatastha) *adj.* not standing on the bank अतटस्थत्वादुफल-ग्रहणव्यवसायनिश्चयो येषाम् । ते शोककलेशरुजां केवलमुपयान्ति पात्रतां मन्दाः KuṭṭaMa. 825.

अतटाघात (ataṭāghāta) *m.* attack on the precipice, striking the precipice तत्रैकं करिणीवियुक्तमतटाघातक्रियाकौतुकम् ... गजम् । दृष्ट्वा ... ब्रूते स ते वल्लभः SūktiMu. 46. 4.

अतण्डुलत्व (ataṇḍula-tva) *n.* the state of not being rice दधिपय-सोरतण्डुलत्वेन देवतापनयो न स्यात् NyāyMāVi. 341. 8 (on vi. 5. 4)

अतण्डुलभूत (a-ṭaṇḍulabhūta) *adj.* not turned into rice-grains सोऽतण्डुलभूतेषु नावकल्पते SābaBh. 1464. 23 (on vi. 5. 16)

अतत् (at-at) *adj.* 1 spreading over, extending, crossing over सा नो विश्वा अति द्विषः स्वसूर्या क्रतावरी । अतन्नहेव सूर्यः R.V. vi. 61. 9; 2 going प्रतिजपितुर्वाततो दूतदण्डाननुप्रविष्टास्तीक्ष्णाः शम्बरसादिभिरेषां छिद्रेषु प्रहरेयुः ArthSā. iii. 76. 5 (9. 5); HarVi. 43. 3.

अतत (a-tata) *adj.* not full of, not covered, not present तदनु गताया-मन्तं निशि पार्थ धृतधनुर्लतायामन्तम् । आहूयाकुर्वत ते देशे समरं जिघांसया कुर्वतते (comm. अतते अमृते) YudhiVi. 7. 46.

अततवत् (a-tatavat) (Gr.) suffixes other than (k)ta and (k)tavat वेः स्कन्दोऽततवतोः CāndraVyā. vi. 4. 62.

अततस् (a-tatas) *adv.* not from that, not owing to that, not due to that अततश्च न ततश्चेत्यर्थः NyāyVārPari. 643. 5.

अतति (atati) *m.* root at अततेडः अः MahāBh. i. 183. 25 (on i. 1. 72); आत्मा आप्नोतेरत्तेरतेर्वा AitUBh. 249. 16 (on 1. 1); ChāndoUBh. 176. 8 (on iii. 14. 2); अततिः ... पुमास्त्वततिधातौ स्यात् NānārthāSam. ii. 59. 149; ii. 59. 150; *f.* way अततिस्तु पथि स्त्रियाम् NānārthāSam. ii. 59. 149.

अतत्कर्तृत्व (atatkartṛ-tva) *n.* the state of not being the agent of it तत्र सन्निपाते अतत्कर्तृत्वान्निमित्तविधातादनङ्गं नाराशंसः TūpT. 146. 5 (on vi. 6. 1)

अतत्कर्मन् (a-tatkarman) *n.* not being its object नाप्यतत्कर्म तद्व्या-पारविषयः NyāyVārPari. 32. 5.

अतत्कारण (a-tatkāraṇa) *n.* not the cause of it कार्यस्यापि भेदोऽ-तत्कारणेभ्यो भिन्नस्वभावतोच्यते HetuBiT. 95. 19; TattvSañ. 1041; AbhinBhā. i. 274. 18 (on 6. 31) NyāySu.(Ja.) 464B. 4 (on iii. 2. 1)

अतत्कारणजन्यता (atatkāraṇajanya-tā) *f.* the state of being originated from what is not its cause तत्किम् ... स्यात् ... अकारणजन्यतया अतत्कारणजन्यतया वा Vādā. 107. 2.

अतत्कारणता (atatkāraṇa-tā) *f.* the state of not being its cause अतत्कारणतया प्रसङ्ग एव अस्य नास्ति NyāyVārPari. 631. 6; NyāyKu. 77. 15.

अतत्कारणत्व (atatkāraṇa-tva) *n.* the state of not having that for its cause सन्निधानेऽप्यनुत्पन्नस्यातत्कारणत्वात् तयोर्भिन्नाखिलकारणत्वम् Pramā-VāsvopVr. 92. 10; न तु कोशी तस्य प्रकृतिरिति । अतत्कारणत्वात् Nyās. ii. 12. 15 (on v. 1. 12)

अतत्कारणभेद (atatkāraṇa-bheda) *m.* diversity of causes other than that thing अतत्कारणभेदेन क्वचिच्छब्दो निवेश्यते । प्रयत्नोत्थो यथा शब्दो आमरं वा यथा मधु TattvSañ. 1041.

अतत्कारिन् (a-tatkarin) *adj.* not producing that तत्कारिणामतत्कारि-भेदात् न किं कृतः । तद्द्रव्यस्य साम्याच्चेदस्तु जातिरलं परा PramāVār. 1. 97; 1. 111; 1. 113; PramāVāSvopVr. 25. 6; न च सर्वस्य भावस्यार्थक्रियाकारिता-नियमः; अतत्कारिणोऽपि संभवात् SāstrDi. 144. 17 (on i. 1. 6); S'arka. 26. 27.

अतत्कार्य (atāt-kārya) *adj.* having a different purpose सा चातत्कार्य-विशेषः तदन्यस्यानुवर्तिनः । अदृष्टेः प्रतिषेधाच्च संकेतस्तद्विदर्थिकः PramāVār. 1. 112; 1. 140; 3. 162; PramāVāSvopVr. 16. 27; TattvSañ. 1039; अतत्कार्यस्य संमार्गः परिधेर्न कृतो भवेत् TantrVā. 392. 21 (on ii. 1. 12) साध्योऽर्थश्चेदतत्कार्यो वाक्ये यस्मिन्प्रकल्प्यते ViṣṇuDhaP. iii. 5. 29; *n.* effect having a different cause जात्यन्तरोपलम्भेन कथञ्चित्सकलग्रहः । अतर्का(त्का)यैव्यवच्छेदेऽप्यर्थमात्रो-प्र(प)योगतः PramāSañ. 3. 42; अतत्कार्यपरावृत्त आकार उल्लिख्यते NyāyMañ. i. 280. 21; PrakaPañ. 200. 19; विभावादयोऽतत्कारणातत्कार्यात्तत्सह चाररूपाः AbhinBhā. i. 274. 18 (on 6. 31); चतुर्थे त्वतत्कार्यात्तच्छरीरात्तद्वत्कवस्त्वसंभवः प्रतिपाद्यते S'rutaPra. ii. 204. 5 (on i. 4. 29)

अतत्कार्यता (atatkārya-tā) *f.* the state of not being its effect एतावद्भिश्च प्रकारैरतत्कार्यता भवन्ती भवेत् HetuBiT. 45. 21; 45. 22.

अतत्कार्यत्व (atatkārya-tva) *n.* the state of not being its effect